

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 30767-07-19

ניתנה ביום 15 יוני 2020

המבקשים

1. סלאמה אלאעסם
2. גאזיה אלעאסם

-

המשיבים

1. גידולי ירקות ברוכי בצלאל את חלילי רמי ע"מ
557499415
2. רמי חלילי
3. בצלאל ברוכי

בשם המבקשים – עו"ד אוהד פריאל ועו"ד מעיין מור אמיר
בשם המשיבים – עו"ד גיא אבני

החלטה

הרשמת אפרת קוקה

1. לפני בקשת המבקשים להארכת מועד להגשת ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה בבאר-שבע מיום 29.5.2019 (כבוד השופט משה טוינה ונציגי הציבור מר יהודה ריינר והגב' איריס ליברובסקי; סע"ש 13153-12-14, סע"ש 13171-12-14, להלן: פסק הדין).

רקע הבקשה ותמצית טענות הצדדים

2. בבית הדין האזורי לעבודה בבאר-שבע התבררה תביעתם של המבקשים לתשלום זכויות סוציאליות שונות בגין תקופת העסקתם הנטענת אצל המשיבים וסיומה. התביעה הוגשה על סך כולל של 508,736 ש"ח. המחלוקת המרכזית בין הצדדים להליך נגעה לשאלת קיומם של יחסי עובד-מעסיק ביניהם, וכפועל יוצא, לזכאותם של המבקשים לתשלומים הנתבעים על ידם.
3. בית הדין האזורי דחה את תביעתם של המבקשים במלואה, תוך שקבע, כי לא התקיימו יחסי עובד-מעסיק בין המבקשים לבין המשיבים, או מי מהם, וכי המבקש הפעיל עסק אשר סיפק שירותי כח אדם למשיבים. בכל הנוגע למבקשת נקבע, כי לא הונחה לפני בית הדין ראיה לעבודתה בפועל בשטחים החקלאיים של המשיבים, למשך ההעסקה הנטענת, להיקפה ולתמורה ששולמה בעדה.
4. המבקשים פנו לבית דין זה בבקשה להארכת מועד להגשת ערעור על פסק הדין, היא הבקשה שלפני.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 30767-07-19

5. **בבקשתם טענו המבקשים**, כי לא ידוע להם מתי הומצא פסק הדין לבאת כוחם הקודמת - אשר ייצגה אותם בהליך בבית הדין האזורי - עו"ד אלינור אדרי. עוד טענו, כי עו"ד אדרי מסרה להם, שלמיטב זיכרונה פסק הדין לא הומצא לה כדין. הבקשה להארכת מועד להגשת הערעור, אשר הוגשה לבית הדין ביום 14.7.2019, לא נתמכה בתצהיר. בהודעת עדכון שהגישו לבית הדין טענו המבקשים, כי לאחר בדיקה עם עו"ד אדרי הוברר, שפסק הדין לא הומצא לה בדואר רשום עם אישור מסירה. משכך טענו, שפסק הדין לא הומצא למבקשים כדין. הודעה זו לא נתמכה אף היא בתצהיר.
6. **המשיבים התנגדו לבקשה להארכת מועד**. לטענתם, הבקשה הוגשה באיחור, שכן פסק הדין התקבל אצל באת כוח המבקשים (דאז) ונצפה על ידה במערכת נט המשפט ביום 30.5.2019. עוד טענו המשיבים, כי קיימת הסתמכות מצדם על סופיות הדיון, שכן הבקשה להארכת מועד הוגשה לאחר תום התקופה הקבועה בדיון להגשת ערעור. המשיבים הוסיפו, כי לא נטען בבקשה וממילא לא הוכח על ידי המבקשים, קיומו של 'טעם מיוחד' להארכת מועד להגשת ערעור, וכי סיכויי הערעור קלושים.
7. **בתגובתם לתשובת המשיבים** טענו המבקשים לראשונה, כי פסק הדין לא הומצא לעו"ד אדרי בדואר אלקטרוני (או בדואר רשום), וכי צפייתה של עו"ד אדרי בפסק הדין באתר נט המשפט ביום 30.5.2019, אינה מהווה המצאה כדין. לתגובה זו של המבקשים צורף תצהיר מטעם עו"ד אדרי בו נכתב: **"פסק הדין לא נשלח אלי באמצעות דואר אלקטרוני ו/או באמצעות דואר ישראל"**. באותו תצהיר אישרה עו"ד אדרי, כי צפתה בפסק הדין ביום 30.5.2019.

הכרעה

8. לאחר בחינת טיעוני הצדדים בבקשה ועיון בחומר המצוי בתיק, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.
- תקנה 73 לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991 (להלן: תקנות בית הדין לעבודה)** קובעת, כי המועד להגשת ערעור על פסק דין של בית דין אזורי, הוא 30 ימים מיום המצאת פסק הדין לידי המערער.
9. עיון במערכת נט המשפט מעלה, כי פסק הדין נשלח ביום 30.5.2019 לעו"ד אלינור אדרי, אשר ייצגה את המבקשים בהליך לפני בית הדין האזורי, באמצעות 'הודעה באתר', שמשמעותה שליחת הודעה לתיבת הדואר האלקטרוני של ב"כ המבקשים, עם קישור לפסק הדין (ראו: בש"א (עליון) 8839/18 כהן – המאגר הישראלי

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 30767-07-19

לביטוחי רכב, 19.12.2018). מדובר בהמצאה על פי **תקנה 497ג(1) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984** (להלן: **תקנות סדר הדין האזרחי**), החלה בבית הדין לעבודה מתוקף **תקנה 129 לתקנות לבית הדין לעבודה**. במערכת נט המשפט, מתועדת גם צפייה של עו"ד אדרי בפסק הדין ביום 30.5.2019, צפייה שאושרה בתצהירה.

בהתייחס למועד משלוח פסק הדין באמצעות 'הודעה באתר', חל המועד האחרון להגשת ערעור על פסק הדין מטעם המבקשים ביום 30.6.2019. הבקשה להארכת מועד להגשת ערעור הוגשה ביום 14.7.2019, **באיחור של 14 יום**. כתב הערעור הוגש בפועל ביום 22.7.2019.

10. **תקנה 497ג(2) לתקנות סדר הדין האזרחי** מאפשרת לנמען לסתור את המצאת פסק הדין לידי באמצעות 'הודעה באתר', וזו לשונה:

"לא יראו את כתב בי-הדין ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום המשלוח, אם הגיש הנמען תצהיר בדבר אי הגעת ההודעה אל כתובת הדואר האלקטרוני שמסר".

בענייננו, שוכנעתי כי לא עלה בידי המבקשים לסתור את המצאת פסק הדין לידי באת כוחם ביום 30.5.2019, כמפורט מטה:

בבקשה הראשונה להארכת מועד שהגישו לבית הדין טענו המבקשים, כי "למיטב זיכרונה" של באת כוחם דאז, לא בוצעה לה המצאה של פסק הדין. הטענה לא נתמכה בתצהיר. לאחר מכן, במסגרת 'הודעה משלימה' טענו המבקשים, כי לא בוצעה המצאה כדין של פסק הדין לבאת כוחם הקודמת או לבא כוחם הנוכחי **בדואר רשום עם אישור מסירה**. בהודעה זו לא נטען שפסק הדין לא הומצא לב"כ המבקשים בדואר אלקטרוני והיא לא נתמכה בתצהיר. רק בתגובתם לתשובת המשיבים לבקשה, ובהתייחס לטענות המשיבים בקשר עם המצאת פסק הדין באמצעות 'הודעה באתר', נטען **לראשונה** על ידי המבקשים, כי פסק הדין לא נשלח בדואר אלקטרוני לבאת כוחם הקודמת.

יש לתהות על העלאת טענה בעלת חשיבות מכרעת בבקשה להארכת מועד, בדבר אי המצאת פסק הדין לתיבת הדואר האלקטרוני של ב"כ המבקשים, רק במסגרת התגובה לתשובת המשיבים לבקשה. הדברים אמורים ביתר שאת לנוכח העובדה, שהמבקשים צירפו לטיעוניהם התכתבות וואטסאפ מיום 11.7.2019 (מועד שקדם למועד הגשת הבקשה להארכת מועד) ממנה עולה באופן ברור, שב"כ המבקשים היה מודע לתיעוד ההמצאות כפי שהוא מופיע במערכת נט המשפט, וחרף זאת, לא טען

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 30767-07-19

בבקשה להארכת מועד או בהשלמה הטיעון שהוגשה לאחריה, שפסק הדין לא הומצא בדיוור אלקטרוני לב"כ המבקשים.

זאת ועוד, **תקנה 497ג(2) לתקנות סדר הדין האזרחי** מאפשרת לנמען להגיש תצהיר בדבר "**אי הגעת ההודעה אל כתובת הדואר האלקטרוני שמסר**". זאת, על מנת לסתור את ההמצאה המתועדת במערכת המחשב. לעומת זאת, בתצהיר שצורף לתגובת המבקשים לתשובת המשיבים לבקשה להארכת מועד נכתב: "פסק הדין לא נשלח אלי באמצעות דואר אלקטרוני ו/או באמצעות דואר ישראל". לטעמי, ספק רב אם מדובר בהצהרה שנוסחה עונה על דרישות התקנה, שכן לא הוצהר במסגרתה שההודעה לא **הגיעה** לתיבת הדואר האלקטרוני של ב"כ המבקשים. יצוין, **ששליחת** ההודעה מתועדת אלקטרונית במערכת נט המשפט, והתקנה נועדה לאפשר לנמען להוכיח, שחרף שליחת ההודעה, היא לא הגיע לתיבת הדואר האלקטרוני שמסר (השוו: ע"ר (ארצי) 8891-09-19 **עו"ד צוריאל חזי - אגודת מגן דוד אדום בישראל**, 28.5.2020).

אם לא די בכך, בסעיף 4 לתצהיר עו"ד אדרי נכתב, כי האמור בתצהיר הינו "למיטב ההבנה והאמונה", והדבר תמוה עת מדובר בתצהיר שעניינו טענות עובדתיות בדבר המצאת ההודעה על פסק הדין לתיבת הדואר האלקטרוני של ב"כ המבקשים. בנסיבות אלה ובהתאם להלכה הפסוקה, נראה שאין להתחשב באמור בתצהיר (ראו: ע"א 166/90 **אזולאי נ' א"ב מפעלי תיירות אילת בע"מ**, פ"ד מו (5) 344).

על יסוד כל האמור שוכנעתי, שאין די בתצהיר שהוגש לבית הדין במצורף לתגובת המבקשים לתשובת המשיבים לבקשה להארכת מועד על מנת לסתור את ההמצאה של פסק הדין לב"כ המבקשים ביום 30.5.2019, כפי שהיא מתועדת במערכת נט המשפט.

בהקשר זה נפסק לאחרונה על ידי בית המשפט העליון בכל הנוגע להוראת **תקנה 497ג(2) לתקנות סדר הדין האזרחי**, כי הגשת תצהיר מטעם בעל דין אשר הומצא לו כתב בית דין ב'הודעה באתר', בו נטען כי לא התקבלה הודעה בכתובת הדואר האלקטרוני שמסר, אין משמעותה שיקבע באופן אוטומטי על ידי בית המשפט שכתב בי-הדין אכן לא הומצא, ולבית המשפט שיקול דעת אם לקבל את האמור בתצהיר (ראו: רע"א 1153/20 **פלונית ואח' נ' מכבי שירותי בריאות ואח'**, 30.4.2020).

לאור האמור יש לקבוע, שהבקשה להארכת מועד להגשת הערעור הוגשה לבית הדין באיחור של ארבעה עשר ימים, וכתב הערעור הוגש באיחור של עשרים ושניים ימים.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 30767-07-19

11. מעבר לנדרש יוטעם, כי גם לו הייתי יוצאת מנקודת הנחה שלא בוצעה המצאה כדין של פסק הדין למבקשים ביום 30.5.2019, היה מקום בנסיבות העניין להחיל את "כלל הידיעה" על המבקשים ולמנות את הימים להגשת הערעור מיום 30.5.2019, כפי שנבאר.

12. בית המשפט העליון ובית דין זה קבעו בפסיקותיהם את אמות המידה להחלת "כלל הידיעה" כדלקמן:

"במרוצת השנים, התפתחה בפסיקה גישה לפיה ניתן, במקרים מיוחדים, למנות את הימים להגשת ערעור מן המועד בו הגיע פסק הדין לידיעתו של המערער, אף אם פסק הדין עליו הוא מבקש לערער הומצא לו במועד מאוחר יותר. גישה זו כונתה בפסיקה "גישת הידיעה"... לפי אותה דעה, ניתן לתת תוקף ל"גישת הידיעה" במקרים חריגים ומיוחדים בהם קיים "דבר מה נוסף", כלשונן, המצדיק סטייה מן האיזון שערך מחוקק המשנה בדיני ההמצאה שבתקנות... נדמה שגישה זו גם אומצה על ידי בית דין זה. כך, בפרשת שדה (עא"ח 18/07 ד"ר אילן שדה – אוניברסיטת בן גוריון; פסק דין מיום 13.3.08) נקבע העיקרון כי "גישת הידיעה" תיושם במקרים חריגים בלבד בהם מתקיימים שני תנאים בסיסיים של ידיעה ממשית של בעל הדין על תוכן פסק הדין ואופן התנהגותו בניהול ההליכים מאז... הכלל הוא שיש להעדיף את "גישת ההמצאה" הפורמלית על פני "גישת הידיעה", זאת בתנאי ש"גישת ההמצאה" אינה משמשת מנוף להתנהגות חסרת תום לב, בלתי מוצדקת או בלתי מידתית בצד שכנגד, או לשימוש בלתי סביר בהליכי בית משפט. (ע"ר (ארצי) 38199-05-11 נתן קרמר – שרה אורן, 29.8.2011, וראו גם: ע"ר 54130-06-16 מחמד אדם מהדי מוחמד – שמש חי אחזקות בע"מ, 20.2.2017).

ברע"א 8467/06 לובנה אבו עוקסה נ' בית הברזל טנוס בע"מ, 8.7.2010, קבע בית המשפט העליון כדלקמן:

"הסיטואציה השנייה עניינה במקרה בו לא נעשה כל ניסיון המצאה או נעשה ניסיון המצאה פגום, מבלי שבעל הדין התנהג אקטיבית באופן חסר תום לב, כפי שפורט בפסקה הקודמת. חובת תום הלב בהקשר הנדון תיבחן לאור חלופת הזמן, שעה שבעל דין משתמש בפגם בהמצאה על מנת לזכות להארכת מועד זה פקטו (ראו: פרשת קלינגר וההפניות שם לעניין זה). כלומר, מקום בו הוכח כי בעל הדין המערער יושב על המדוכה למרות שידע על מתן פסק הדין וניסיון ההמצאה לידי, והתמהמהותו נובעת למעשה מניסיון להשיג יתרון דיוני בדמות הארכת המועד להגשת הערעור. יש להבהיר לעניין זה כי הקביעה שבעל דין הפר את חובת תום הלב לאור חלופת הזמן כשלעצמו, תבוא רק בעקבות חלופת זמן משמעותי, היינו חריגה ניכרת מהתקופה הקבועה בתקנות לשם הגשת ערעור. זאת, מאחר שכאמור נקודת המוצא היא שאין פסול בעמידתו של בעל דין על זכותו נוכח הידיעה לשעצמה".

עוד נפסק בעניין זה, כי:

"... טענות של בעלי דין לעניין המצאת החלטת בית משפט, שעה שאין חולק כי הם צפו באותה ההחלטה, מעוררות חוסר נוחות והן עשויות להצדיק בנסיבות

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 30767-07-19

מסוימות העדפה של מועד הידיעה של בעל הדין על אודות קיומה של ההחלטה, על פני מועד המצאתה."

(בש"א 8839/18 עמית כהן – המאגר הישראלי לביטוחי רכב (פול), 19.12.2018).

13. **במקרה שלפני**, מתועדת כאמור צפייה של באת כח המבקשים (דאז) בפסק הדין במערכת נט המשפט ביום 30.5.2019. עו"ד אדרי אף אישרה צפייה זו בתצהיר שהגישה לבית הדין, ולמעשה אישרה את ידיעתה אודות פסק הדין ביום 30.5.2019. זאת ועוד, המבקשים טענו בהודעת העדכון שהגישו לבית הדין, כי בא כוחם הנוכחי קיבל לידיו ייפוי כח לייצגם בהליך הערעור ביום 20.6.2019. לאמור, המבקשים פעלו על יסוד ידיעתם אודות פסק הדין ותוכנו עוד במסגרת התקופה הקבועה בדין להגשת הערעור ומינו עו"ד לייצגם בהליך הערעור. בנסיבות אלה נראה, שהיה בידי המבקשים לפעול להגשת ערעור במועד, ולמצער, לפעול להגשת בקשה להארכת מועד בתוך המועד, באופן שישלול את צפייתם של המשיבים לסופיות ההליך. ידיעתם הממשית של המבקשים אודות פסק הדין ביום 30.5.2020 והעובדה שפעלו על יסוד ידיעה זו, מצדיקה לטעמנו את החלת 'כלל הידיעה' על המבקשים ומניין הימים להגשת הערעור מיום 30.5.2019. מכל מקום, הדברים אמורים למעלה מן הצורך.

הארכת המועד

14. **תקנה 125 לתקנות בית הדין לעבודה**, מסמיכה בית הדין או הרשם להאריך מועדים שנקבעו בחוק או בתקנות "מטעמים מיוחדים שיירשמו". בית המשפט העליון קבע עקרונות מנחים להגדרת "טעמים מיוחדים" כדלקמן:

"...במקרה שבו סוכלה הכוונה להגיש ערעור, עקב אירועים שהנם מחוץ לשליטה הרגילה של בעל הדין (מוות, מחלה). טעם מיוחד קיים אף במקרה בו התחולל אירוע שאינו צפוי מראש, ולא ניתן להיערך אליו מראש. גם מצב דברים שבו טעה בעל הדין ביחס למצב המשפטי או העובדתי, כלול בקטגוריה זו, ובלבד שהטעות אינה טעות מובנת מאליה, טעות הניתנת לגילוי על ידי בדיקה שגרתית, שהגשת כל כתב טענות מחויבת בה".
(ע"א (עליון) 6842/00 ידידיה נ' קסט ואח', פ"ד נה (2) 904).

כלל הוא, כי איחור של ימים בודדים או אף של יום אחד בלבד בהגשת הערעור טעון תרוץ והצדקה (ראו: ע"א (עליון) 694/01 מדינת ישראל נ' לאה ויסמן, 30.7.2001). וכי "אכן יש ולעיתים אף איחור של יום אחד לא יהווה 'טעם מיוחד'". כזאת היא

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 30767-07-19

עת אין בידי בעל הדין כל צידוק אחר נוסף לבקשה, או אם קיימת מצדו התרגשות חסרת הסבר" (עא"ח (ארצי) 30/06 רוני שמעון בע"מ – חארבי עליאן, מיום 20.12.06).

הלכה פסוקה היא, כי גישתו הסלחנית של בית הדין בהכרה בקיומו של טעם מיוחד "תעמוד למבקש הארכת מועד רק אם יעלה בידו להוכיח כי הסיבה לעיכוב מקורה, ולו בחלקה, בנסיבות חיצוניות שהן מחוץ לשליטתו" (דב"ע (ארצי) נג/59-9 אליעזר גת – הבנק הבינלאומי הראשון, פד"ע כה 552).

הצורך להצביע על "טעם מיוחד" נובע מכלל סופיות הדיון, לגביו נפסק כדלקמן: "סופיות הדיון מחייבת תחימת מועדים להתמשכותם של הליכים, כאשר בחלוף זמן סביר מסיומם, מתגבשת צפייתו של הצד שכנגד כי מסכת ההתדיינות בה נטל חלק תהפוך לנחלת העבר... לאור עקרון "סופיות הדיון" עומדת לצד שכנגד הזכות לכלכל ענייניו מבלי שחרב הערעור תהא תלויה על צווארו זמן ממושך".

(עא"ח 49/06 איגור סומרוקוב - מדינת ישראל, 21.12.2006).

שיקול מרכזי בהכרעה בבקשה להארכת מועד להגשת ערעור, עניינו בעוצמת הפגיעה בציפיות הצד שכנגד לסופיות ההליכים. בבואו להכריע האם להאריך את המועד להגשת ערעור, על בית הדין לשקול זה מול זה את משקלו של 'הטעם המיוחד' ואת אינטרס הסופיות של בעל הדין האחר, כאשר: "ככל שאינטרס הסופיות של בעל הדין האחר הוא מובהק יותר, והסתמכותו על חלוף המועד ברורה יותר, כך יהיה מקום לדרוש שלטעם המיוחד ישווה אופי של העדר שליטה או תקלה שאינה רגילה או צפויה" (ע"א (עליון) 6842/00 ידידיה נ' קסט ואח', פ"ד נה (2) 904).

על אלה נוסף, כי סיכויי הערעור מהווים שיקול מרכזי ומכריע בהחלטה בדבר הארכת מועד (ראו: בש"א 604/05 טובה אירלנדר נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה, 21.8.2005. ע"ר 25156-09-16 איקיוטק דיגיטל וויז'ן בע"מ – רחל סילמו, 15.5.2017. עא"ח 19/07 חיים גלעד – צים חברת השיט הישראלית בע"מ, 28.6.2007).

15. במקרה שלפני, המבקשים דבקו בטענתם, כי הערעור הוגש במועד, ולמעשה לא העלו טעם כלשהו להצדקת האיחור בהגשתו. ודאי שהמבקשים לא הצביעו על נסיבות שהיו מחוץ לשליטתם ואשר גרמו לאיחור בהגשת הערעור. בהעדר טעם

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 30767-07-19

מיוחד להארכת המועד, יש להעדיף את אינטרס סופיות הדיון של המשיבים ולהורות על דחיית הבקשה.

16. **אשר לסיכויי הערעור** - המבקשים טענו, כי סיכויי הערעור שהגישו טובים ומטעם זה יש להיעתר לבקשה. על פני הדברים, לא ניתן להעריך כי סיכויי הערעור טובים. עיון בכתב הערעור מעלה, שטענות המבקשים סבות על קביעותיו העובדתיות של בית הדין האזורי בפסק דינו. הלכה פסוקה היא, כי ערכאת הערעור ממעטת להתערב בקביעותיה העובדתיות של הערכאה הדיונית (ראו: ע"א 501/84 "מגדל" חברה לביטוח בע"מ נ' מירון, פ"ד מב (2) 89; ע"א 3546/10 מישאל נ' קליין, 18.4.2012). ממילא במקרה שלפני נראה, כי קביעותיו העובדתיות של בית הדין האזורי, מבוססות בחומר הראיות שהובא לפניו. עוד נציין, כי בנסיבות העניין לא ניתן להתרשם שטענות המבקשים בערעור בכל הנוגע להחלת **סעיף 12א(ג) לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, תשנ"ו-1996** על המבקשת 2, מבססות סיכויי ערעור גבוהים. זאת, נוכח קביעותו העובדתית של בית הדין האזורי, לפיה לא הונחה תשתית ראיתית לטענות בדבר העסקתה של המבקשת בשטחים החקלאיים של המשיבים, ובכלל זה משך תקופת ההעסקה, היקפה והתשלום ששולם בעדה.

סוף דבר

17. נוכח האיחור בהגשת הערעור, בהעדר טעם מיוחד להצדקת האיחור ומשלא ניתן להעריך כי סיכויי הערעור גבוהים, נדחת הבקשה להארכת המועד להגשת הערעור. מזכירות בית הדין תסגור את התיק.

18. בהתחשב בסכום ההוצאות בו חויבו המבקשים בפסק דינו של בית הדין האזורי, לא יעשה צו להוצאות בבקשה זו.

ניתנה היום, כ"ג סיוון תש"פ (15 יוני 2020) בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

אפרת קוקה, רשמת